

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП ГАБРОВО
ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО БУЙНОВЦИ

с. Буйновци, общ. Елена, обл. В. Търново
ЕИК 2016168050102 e-mail: buinovtsi@sdp.bg

Резюме на анализа на проведения мониторинг през 2024 година в изпълнение на Системата за мониторинг в държавните горски територии, управлявани от ТП ДГС Буйновци,

изготвен съгласно Заповед № на директора на ТП ДГС Буйновци и във връзка с изпълнение изискванията на Националния стандарт за отговорно управление на горите на България и спазването на Принцип 8 от него

1.1. Финансов план на стопанството

През 2024 г. стопанството е работило съгласно предвижданията на финансовия план на ТП ДГС Буйновци за годината. Той е разработен на база Горскостопанския план на стопанството. Натуралните показатели по видовете лесокултурна дейност са преизпълнени. Ползването на дървесина е съобразено с изискванията на нормативната уредба. Финансовия резултат на стопанството е добър.

1.2. Социални споразумения

- Използва се подписаният браншови колективен трудов договор на работещите в отрасъл “Горско стопанство - Стопанисване“ за 2023-2024 г.;
- Стопанството осигурява достъп до основни социални услуги и застраховки;
- Работниците, служителите и пенсионираните такива, получават дърва за огрев и строителен материал на преференциални цени срещу заплащане разходите за добив;
- Няма постъпили жалби от страна на работещите на територията на стопанството.

1.3. План/програма за обучение и квалификация на персонала

- Разработена е програма за обучение на работещите в стопанството;
  - Проведени са обучения и инструктажи относно ползването на лични предпазни средства и специално работно облекло, прилагането на нормативната уредба, коректно издаване на ЕПБ и АУАН, изискванията на Горската сертификация и др. Обученията и инструктажите са проведени със служителите на стопанството, собствени работници, управители и работници на фирми-изпълнители.
  - Двама служители на стопанството се обучават в ЛТУ София, задочна форма.
  - Проведени са 4 периодични инструктажа-обучения по ЗБУТ.
Проведените инструктажи са отразени в инструктажните книги на стопанството, срещу подпис на инструктираните
През годината служители на стопанството участваха в различни обучения, организирани от СЦДП Габрово.

1.4. Здравословни и безопасни условия на труд, вкл. на работниците на подизпълнителите

През изминалата година с цел подобряване условията на труд на служителите и работниците на стопанството са:

- Предоставени облекло и оборудване на работниците и служителите в стопанството. Бригадата собствени работници е оборудвана с всички необходими лични предпазни средства;

- Предоставени са лични предпазни средства на гасаческата група, съставена от служители на стопанството.
- На територията на стопанството няма регистрирани трудови злоупотреки;
- Наети трудоустоеени лица – петима служители.

1.5. Ангажиране на заинтересованите страни

През изминалата 2024 г.:

- ТП ДГС Буйновци поддържа съответните регистри за водене на кореспонденция – електронни и на хартиен носител. Използва се електронна деловодна система. Води се регистър на сключените договори.
- Проведени са срещи и консултации със заинтересованите страни, като кметове на населени места, с фирми-контрагенти, с физически лица и др. Давани са консултации относно стопанисването на частните гори;
- Осъществени са срещи с кметовете на населени места, свързани с въпросите за опазване на горите и задоволяване нуждите на местното население с дърва за огрев за собствени нужди;
- Служители на стопанството се включиха в инициативите “Лесовъд за един ден“ и „Да изчистим България“ съвместно с деца и заинтересовани страни.

1.6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите

- През 2024 г. няма подавани сигнали на телефон 112;
- При изпълнение на служебните си задължения служителите на стопанството са извършили 175 бр. проверки на сечища, 161 бр. проверки на МПС и са проверени 74 бр. ловци по време на ловния сезон;
- Извършени са съвместни проверки с компетентните органи;
- Има съставени 3 бр. констативни протоколи за установени нарушения, има 8 бр. съставени АУАН;
- Задържан е 1 бр. моторен трион;
- Има надлежно съхранена документация/кореспонденция с ИАГ, РДГ, РИОСВ, МЗХ.

1.7. Изпълнение на горскостопанския план

- изпълнението на дейностите от горскостопанския план в кореспонденция с планираното по финансов план на стопанството се изпълняват съгласно утвърдените ГСП и ФП;
- Средния годишен обем на добиваната дървесина, предвиден по ГСП от 2022 г., е 30 742 м³ лежаща маса. През 2024 г. са добити 18 913 м³ лежаща маса. Не е допуснато превишение при добива на дървесина
- Залесени са 6 дка с контейнерни фиданки от черен бор;
- Изведено е отглеждане на култури на площ от 47 дка;
- Отгледни сечи без материален добив са извършени на площ от 61 дка, като по ГСП са заложили 56 дка годишно;
- Подпомагане на естественото възобновяване е изведено на площ от 54 дка, като по ГСП са заложили 50 дка годишно;
- Поддръжка на лесокултурни прегради – по ГСП предвидени 1731 лм – изпълнени през 2024 г. – 2 000 лм;
- По ГСП за 10 г. период е предвидено изграждане на 10 бр. нови дървени моста, които се изграждат периодично и според необходимостта.

1.8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството

- През 2024 г. в стопанството са получени заявления за закупуване на горски имоти от частни собственици, но процедурата е прекратена от СЦДП Габрово;
- Няма промени в списъка на ГФС;
- Няма промени във функционалното предназначение на териториите;
- Периодично се проверява сайта на МОСВ. През 2024 г. на територията на стопанството няма новосъздадени защитени територии и зони.

1.9. Здравословно състояние на гората

През 2024 г. в регистъра на постъпилите сигнални листове в ДГС Буйновци са отразени 31 броя сигнални листа - ДГТ, с които е сигнализирано за наличие на повреди от корояди в бял борови култури, изсъхване на иглиците при б. бор, ветровал в широколистни насаждения и съхнене на бука. Изведени са санитарни сечи на площ от 292 дка.

През 2024 г. на територията на ДГС Буйновци не са залагани феромонови уловки.

Общото здравословно състояние на широколистните гори на територията на ДГС Буйновци може да се определи като добро. Иглолистните култури страдат от корояди и съхнене.

През 2024 г. в ДГТ на стопанството са създадени 6 дка нови култури от черен бор. Има един възникнали пожар в горски територии, недържавна собственост.

- Не са наблюдавани и регистрирани негативни въздействия от антропогенни дейности.
- Предприети са мерки/дейности за подобряване на здравословното състояние на гората (предписания и съгласуване с РДГ, ЛСЗ, РИОСВ, досиета на обекти с проведени санитарни и принудителни сечи)

1.10. Ползване/добиви и горскостопански дейности

- През 2024 г. ползването на дървесина не превишава средногодишните показатели по обем спрямо ГСП;
- Няма превишение и на средногодишното ползване по площ на предвидени по ГСП на възобновителните сечи във високостъблени гори. В издънковите гори за превръщане и в широколистните високостъблени, приоритетно се избират и прилагат възобновителни сечи с по-дълъг възобновителен период;
- Не са издавани позволителни за добив на НДГП. Продадени са 38 бр. коледни елхи от разсадник „Добревци“.
- Не са извършвани основни ремонти и строежи на автомобилни горски пътища. Направени са нови тракторни пътища и са ремонтирани стари съществуващи, от фирми-изпълнители на дърводобивни дейности;
- Залесесени са 6 дка култури от черен бор;
- Изведените сечи са на площ от 405,1 ха — по видове сечи, данните са посочени в регистър на изведените сечи;
- Със собствени сили и работници са ремонтирани мостове и водостоци, осигуряващи достъпа на МПС до дърводобивните обекти.
- Не са използвани торове и пестициди.

1.11. Гори с висока конзервационна стойност

Във връзка с мониторинга на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за промени в заповедите за обявяването им и изискванията на планове им за управление. Няма настъпили промени в границите/състоянието на защитените зони.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видове от ВКС.

ВКС 1. Разнообразие от видове

ВКС 1.1. Защитени територии

Горски територии попадащи в защитени зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие - Натура 2000.

На територията на ТП ДГС Буйновци попадат следните зони:

Защитени зони по директивата за опазване на местообитанията на дивата флора и фауна:

- Защитена зона "Твърдишка планина" - BG0000211 за опазване на местообитанията;
- Защитена зона "Централен Балкан - буфер" - BG0001439 за опазване на местообитанията

Горскостопанските дейности не са оказали неблагоприятно въздействие върху горските екосистеми, природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитените зони. Няма влошаване на природозооцитното състояние на териториите.

ВКС 1.2. Застрашени, изчезващи и ендемични видове

При мониторинга на биологичното разнообразие (ВКС 1.2) са направени следните констатации:

Растителни видове

През 2024 год. при след извършените обходи на горската територия са представени 3 бр. формуляри за мониторинг на мека медуница и лудо биле.

Животински видове

Кафява мечка (*Ursus arctos*) - установено леговище на 1 индивид, при 1 бр. мониторинг.

Черен кълвач (*Dryocopus martius*) - установено присъствие на 2 бр. при мониторинг на 10 подотдела. Индивидите са установени на различни места в района на стопанството, състоянието им е добро, нормално поведение. Няма реални и потенциални заплахи за вида.

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopus medius*) - установено присъствие на 2 бр. при мониторинг на 8 подотдела.

Горски бекас (*Scolopax rusticola*) - не е установено присъствие, при мониторинг на 10 подотдела.

Голям ястреб (*Accipiter gentilis*) - установено присъствие на 1 бр. при мониторинг на 7 подотдела.

Бухал (*Bubo bubo* L.) - не е установено присъствие, при мониторинг на 5 подотдела.

Извеждането на сечи през гнездовия период не се извършва в горите, държавна собственост.

ВКС 1.3. Критични концентрации на видове

Благороден елен (*Cervus elaphus*) - е установено присъствие, при мониторинг на 6 подотдела. Подадени са 2 бр. формуляри.

ВКС 2. Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт

Всички подотдели на стопанството попадат във ВКС 2. Във връзка с мониторинга на горите с ВКС 2 не са установени промени в състоянието на горските ландшафти.

При провеждане на лесовъдски дейности се поддържат определено количество мъртва дървесина в насаждението, дървета с хралупи, единични и групи стари дървета. Дава се приоритет на естественото възобновяване.

ВКС 3. Екосистеми и местообитания. Редки, защитени и застрашени от изчезване екосистеми или рефугии

На територията на ТП ДГС Буйновци се срещат 9 екосистеми и местообитания.

За мониторинг на ВКС 3 има разработен Формуляр за мониторинг на редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми. Попълнени са 25 бр. формуляра за мониторинг.

През 2024 год. е извършен мониторинг на следните екосистеми и местообитания:

G1.6922/G1.6923/G1.6932/G1.6933 Southeastern Moesian and Balkan Range neutrophile beech

Извършен е мониторинг на 10 бр. насаждения.

Санитарното състояние на насажденията е добро, няма повреди от биотични и абиотични фактори. Прилагат се сечи с дълъг възобновителен период, а именно групово-постепенната

G1.A4 Ravine and slope woodland /смесени гори на сипеи, на стръмни склонове и планински клисури

Извършен е мониторинг на 5 бр. насаждения. Санитарното състояние на насажденията е добро, няма повреди от биотични и абиотични фактори. Не са наблюдавани и сигнализирани ерозионни процеси

Гори във фаза на старост (Old growth forests)

Извършен е мониторинг на 10 насаждения.

Санитарното състояние на насажденията е добро. Няма повреди от биотични и абиотични фактори. Няма наличие на сукцесионни процеси. Наблюдават се процеси на съхнене. Има сухи стоящи и повалени дървета. Има започнал възобновителен процес. Сечи не се извеждат

ВКС 4. Екосистемни услуги от критично значение.

ВКС 4.1. Единствени източници на питейна вода

Голяма площ от ДГТ, стопанисвани от ТП ДГС Буйновци попадат във вододайната зона на язовир Йовковци. Това са широколистни букови гори, намиращи се в по-голямата си част в ГСУ Дрента. Извършен е мониторинг на 5 насаждения. Не са наблюдавани и сигнализирани ерозионни процеси, както и проблеми с водните обекти.

ВКС 4.2. Гори с решаващо значение за регулиране на водния отток във водосборите

Няма регистрирани въздействия върху източници на питейна вода и други ползвания на водни ресурси.

ВКС 4.2.3 ГТ, представляващи горна граница на гората (ГТГ)

Извършен е мониторинг в подотдели 110 „е“ и 110 „ж“. Подадени са 2 бр. формуляри. В района не са извършвани горскостопански дейности и няма наличие на природни нарушения.

ВКС 4.3. Гори с решаващо противоерозионно значение

Извършен е мониторинг в 5 подотдела. Проведените лесовъдски дейности не оказват отрицателно въздействие върху територията на горите и не нарушават функциите им. Няма наличие на ерозионни процеси. След извършване на стопански мероприятия горските пътища и временни складове се рехабилитират, с цел недопускане на ерозионни процеси.

ВКС 4.4. Гори, които представляват бариера за разпространението на пожари

Извършен е мониторинг, който е извършен в 7 подотдела.

В проверените подотдели наличните широколистни гори са запазени и се поддържа широколистния състав на гората. При стопанисването им не се допуска понижаване на пълнотата под 0.7 върху цялата площ.

ВКС 5. Основни потребности на населението

ТП ДГС Буйновци подпомага местните общности и предоставя дърва за огрев по списъци от община Елена, както и продава дървесина по ценоразпис на физически и юридически лица, подали заявление.

Попълнени са 3 бр. формуляри, след извършен мониторинг в 6 подотдела. В стопанството не са постъпвали предложения за изменение или включване на нови територии като важни гори за местните общности.

На територията на стопанството има обособени 3 ловни дружинки. През 2024 г. няма констатирани случаи на браконьерство.

ВКС 6. Културни ценности

Попълнени са 2 броя формуляри за мониторинг за ВКС 6.

Няма промяна на ландшафта и облика на обектите, а по-скоро се подобрява. Има определени места за събиране на отпадъци, които се почистват редовно. Не са констатирани нарушения от незаконна сеч.

Попълват се формуляри за предварителната оценка за въздействието върху околната среда преди маркирането на насажденията и са приложени към досиетата на маркираните насаждения.

1.12. Представителни образци от естествени горски екосистеми

- Стопанството има разработена Система за периодичен мониторинг на биологичното разнообразие и ГВКС;
- Общата площ на представителните образци на естествените екосистеми на територията на ТП ДГС Буйновци е 1253,4 ха, като от тях ГФС са 644,3 ха
- Няма промени в списъка на гори във фаза на старост;
- Има списък на представителни образци от естествени горски екосистеми – по директива 92/43/ЕЕС, горна граница на гората, тревни и скални съобщества и т.н. Няма настъпили промени в насажденията и съобществата, определени като представителни образци;

- Здравословното състояние на описаните екосистеми и ГФС е задоволително. Наблюдават се процеси на съхнене в някои от ГФС. Не се наблюдават сукцесионни процеси.

1.13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2024 г. е извършена оценка на въздействието им върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на стопанството.

Значителни повреди по подраста в насажденията не са установени.

По оставащия дървостой не са констатирани повреди над допустимите /над 2% по брой от оставащите на корен дървета/.

Ограничени са до минимум случаите, при които се създават условия за активиране на почвена ерозия върху тракторните и коларски пътища, като на местата с опасности за развитие на ерозионни процеси, пътищата са рехабилитирани.

В насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина, както лежаща, така и стояща.

Не са установени съществени нарушения на изисквания за опазване на водните течения.

Не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечта върху съседни насаждения и инфраструктура.

Ограничено е до минимум разпространението на инвазивни видове.

Мониторира се наличието на отпадъци в горските територии. Стопанството своевременно взема мерки за отстраняването на регистрираните налични отпадъци.

1.14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда

- През 2024 г. не са постъпили жалби и оплаквания от местните общности.

- В резултат на изпълнение на предвидените мерки не са допуснати съществени въздействия от дърводобивните дейности върху източниците на питейна вода и други ползвания на водни ресурси;

- През 2024 г. стопанството е сключило 4 бр. договори с местни търговци;

- Стопанството е подsigурило местното население с 265 пл. м3 дърва за огрев, по списъци на Община Елена и за социално слаби граждани;

- обектите от културно-историческо, икономическо, екологично, религиозно или духовно значение за местните общности са в добро функционално състояние;

- направени са дарения на местни клубове и състави, подпомогнати с дърва за огрев са манастир „Св. Пророк Илия“ с. Буйновци и томболата на в. Еленска трибуна;

1.15. Промени в околната среда

В резултат от мониторинга на ВКС 3 не са установени съществени промени в площта и състоянието на редките и застрашени местообитания, видно от попълнените формуляри.

В резултат от мониторинга на ВКС 1.2/1.3 не са установени съществени промени в популациите на редки и застрашени видове, видно от попълнените формуляри.

В резултат на мониторинга на ВКС 1.1. не са установени промени в защитените територии и зони.

Защитени зони и територии – няма промяна в тях през 2024 г. След проверка в сайта на РИОСВ няма публикувани нови планове за управление.

На територията на стопанството няма големи природни нарушения – каламитети, пожари или други неблагоприятни въздействия.

Изготвил: ..... /п/.....

/инж. Д. Колева – лесоинженер/

25.02.2025 г.